

Vols ser *amic* meu ?

Edifici Neàpolis, una tarda de novembre de 2008. En el marc d'un acte commemoratiu del col·legi d'enginyers tècnics, alguns especialistes en infraestructures parlen de futur. Obert el torn de preguntes, un dels presents interpel·la el ponent: "en cap moment s'ha fet esment dels radioaficionats" (¡!). Un cert astorament inunda la sala i el conferenciant se'n surt com pot.

La pregunta la formulava un ben conegut de la majoria del presents. Ricard Cucurella és un personatge reconegut per les seves vinculacions a la Pirelli, a l'Escola Industrial, al Col·legi d'Enginyers Tècnics i el seu entusiasme per la radioafició. Aquella intervenció em va inspirar algunes reflexions. Ara que es multipliquen les adhesions a fenòmens com Facebook, MySpace, Fotolog, Messenger, blocs i similars; resulta que els radioaficionats fa anys i panys que practiquen aquestes relacions globals a través de les ones.

Servidor té tendència genètica a desconfiar d'aquells invents, modes o troballes que, de cop i volta, són invocades com a dogmes irrenunciabls. Aquestes idolatrades xarxes socials defineixen al meu parer dos perfils d'usuaris. Els uns utilitzen el medi com a caixa de ressonància per a vendre o vendre's: imatge, idees, opinions, productes... Altres, fent ostentació d'una envejable disponibilitat de temps, es limiten a col·leccionar adhesions i amics, amb pedigrí o sense, com aquell que col·lecciona cromos o segells. Mitjans de comunicació i persones públiques o anònimes de tota condició pregonen i quantifiquen el munt d' "amics" que pengen del seu reclam cibernètic. "Amistats", algunes, que difícilment es posicionarien a la categoria de saludats, segons classificació planiana.

Per aquells amb vocació de projecció pública, la xarxa esdevé una eina perfecta de relació sense intermediaris, amb la premsa o amb la potencial

clientela. Avui, als polítics ja no els cal convocar rodes de premsa i, recíprocament, els mitjans de comunicació capturen notícies i opinions directament dels blocs i altres aparadors telemàtics. Amb una devoció que tomba d'esquena els adeptes s'enganxen a la xarxa temorosos d'esdevenir *out-siders* dels nous corrents. La xarxa desperta sorprenents militàncies, fins i tot entre aquells que mai han mostrat el més mínim interès pel món associatiu, o per allò que –en expressió excessivament afortunada– se'n diu la societat civil. La xarxa atorga agraiades dosis d'autocomplaença i protagonisme, molt apreciat en un món on, sovint, la competència i la invisibilitat s'imposen, i pot permetre aquells instants de glòria als que –com deia el clàssic– tothom hi té dret. Un exercici de narcisisme ?. I on queden els espais i la litúrgia comunicativa tradicionalment mediterrània ?. Alguns especialistes alerten d'addiccions i patologies. Els uns parlen de moda efímera i altres de revolució social.

Mentre, i sense estridències, en Ricard Cucurella continuarà connectant-se amb el món sencer viatjant per les ones. De la mà del codi Q i amb un excel·lent domini de la geografia porta fetes més de vint mil connexions. Dies enrere el vaig acompanyar en el seu periple per les autopistes hertzianes. Ara, amb el suport d'equips informàtics tot es més senzill. En poca estona vam poder captar un col·lega indonesi. Aquest, alhora, estava connectat amb un tercer radioaficionat rus, ...o potser era japonès ?. Tant se val. Voleu més xarxa global ?. Si et cal la xarxa per comunicar amb un *amic...*, o ha canviat l'accepció del mot ..., o d'amic no ho és gaire. Podríem parlar aquí de la solitud de les masses, però, ni és el lloc, ni en tinc idea.

La xarxa és un lloc de trobada, és cert, i si en comptes de ser-ho en sentit figurat ho fos en sentit literal, segurament seria un refugi. Que tothom hi té dret ?. És veritat !. Que tothom pot relacionar-se com li vingui de gust ?. I tant !.

Internet i totes les xarxes que ens puguem imaginar són eines potents de comunicació i coneixement. Però són això: eines!. Quan el mitjà es converteix en objectiu, els fonaments grinyolen. Quan de la trivialitat se'n fa proselitisme, se'n pot cantar la dita: qui no té feina, el gat pentina !.

Albert Tubau

(Article publicat al Diari de Vilanova el 15 de maig de 2009)